

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
SOCIALINĖS POLITIKOS GRUPĖ

PAŽYMA

DĖL VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS IR
SAVIVALDYBIŲ ĮSTAIGŲ DARBUOTOJŲ DARBO APMOKĖJIMO IR KOMISIJŲ NARIŲ
ATLYGIO UŽ DARBĄ ĮSTATYMO NR. XIII-198 5 PRIEDO PAKEITIMO ĮSTATYMO
PROJEKTO NR. XIVP-1368“ PROJEKTO (toliau – Projektas)
(TAP-22-1593(2); TAIS Nr.: 22-10767(3))

2022-10-19 Nr. NV-3018

Vilnius

Projekto rengėjas - Švietimo, mokslo ir sporto ministerija.

Projekto tikslas. Pateikti Vyriausybės išvadą Seimo narių V. Targamadzės, L. Nagienės, E. Jovaišos ir kt. pateiktam Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo Nr. XIII-198 (toliau – Įstatymas) 5 priedo pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIVP-1368 (toliau – Įstatymo projektas), kuriuo siūloma ikimokykliniame ir (arba) priešmokykliniame ugdyme įtvirtinti atskirą fizinio ugdymo mokytojo pareigybę ir nustatyti tokius pačius pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientus ir darbo krūvio sandarą, kokie yra taikomi meninio ugdymo mokytojams.

Dabartinė situacija. Šiuo metu Įstatyme įvardintos *mokytojų ir meninio ugdymo mokytojų*, dirbančių pagal ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas, pareigybės ir nustatyti pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientai bei darbo krūvio sandara. *Mokytojų*, dirbančių pagal ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programą, išskyrus dirbančių su spec. poreikius turinčiais mokiniais, darbo laikas per savaitę yra 36 val. *Meninio ugdymo mokytojų*, dirbančių pagal ikimokyklinio ir (arba) priešmokyklinio ugdymo programas, darbo laikas per savaitę yra 28 val.

Šiuo metu Įstatyme nėra atskirai įvardinta *fizinio ugdymo mokytojų* pareigybė. Fizinį ugdymą ikimokykliniame ir priešmokykliniame ugdyme įgyvendina mokytojai. Jį taip pat gali vykdyti mokytojai, dirbantys pagal neformaliojo švietimo programas. Jų pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientai ir darbo krūvio sandara nustatyta Įstatyme.

2021–2022 m. m. veikė 1189 švietimo įstaigos, įgyvendinančios ikimokyklinio ugdymo programą (719 ikimokyklinio ugdymo mokyklų, 443 bendrojo ugdymo mokyklos, 27 kitų tipų įstaigos). Pagal ikimokyklinio ugdymo programas 2021–2022 m. m. 6301 grupėje mokėsi 104 821 vaikas (9 457 vaikai - nevalstybinėse, 94 548 vaikai - savivaldybių, 816 vaikų - valstybinėse įstaigose). 2020-2021 m. m. buvo 1990 priešmokyklinio ugdymo grupių (48,14 proc. gr. bendrojo mokyklose ir 51,36 proc. – gr. ikimokyklinio ugdymo įstaigose, 0,5 proc. gr. kito tipo įstaigose), kuriose buvo ugdoma 29 399 vaikai.

Projekto esmė. Siūloma *nepritarti* Įstatymo projektui dėl šių priežasčių:

- Fizinis ugdymas yra ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programų dalis, kurią įgyvendina mokytojai, dirbantys pagal ikimokyklinio ir (arba) priešmokyklinio ugdymo programas. Šie mokytojai yra kvalifikuoti užtikrinti kokybišką ir pakankamą vaikų fizinį aktyvumą, nes švietimo ir ugdymo studijų kryptių grupės studijų programos ir pedagoginės studijos apima sveikos gyvensenos mokymosi žinias, ikimokyklinės ir priešmokyklinės pedagogikos studijų programos apima fizinio ugdymo ir vaiko sveikatos ugdymo dalykus. Papildomą fizinį ugdymą gali teikti mokytojai, dirbantys pagal neformaliojo švietimo programas. Pagalbą judesio ir padėties sutrikimų turintiems vaikams, ugdomiems pagal minėtas programas, ikimokyklinio ugdymo įstaigose ir bendrojo ugdymo mokyklose gali teikti judesio korekcijos specialistai.
- Siūlomas reglamentavimas turėtų neigiamos įtakos, paskirstant darbo krūvį pedagoginiams darbuotojams. Sukūrus naują fizinio ugdymo mokytojo pareigybę, dalį mokytojo, dirbančio pagal ikimokyklinio ir (arba) priešmokyklinio ugdymo programas, darbo krūvio tektų skirti fizinio ugdymo mokytojui. Sumažėtų mokytojo darbo krūvis ir jam tiktų tik dalis pareigybei nustatytos darbo laiko normos, todėl sumažėtų jo darbo užmokestis. Jei fizinės veiklos valandos

būtų perduotos fizinio ugdymo mokytojų nustatyto darbo krūvio sumažėjimas konkrečiais atvejais galėtų siekti ir 10 valandų per savaitę, arba 28 procentus, o pareiginė alga sumažėtų vidutiniškai 487 eurai per mėnesį (skaičiuojant nuo vidutinės pareiginės algos – 1740 eurų).

- Perspektyva dirbti ne visą darbo laiką ir gauti mažesnę nei pareigybei nustatytą darbo užmokestį sumažintų mokytojų pareigybės patrauklumą, būtų sunku į tokią darbo vietą pritraukti naujus asmenis, o dirbantiems asmenims tai būtų paskatinimas palikti ugdymo įstaigas. Pagal Vyriausybės strateginės analizės centro 2021 m. parengtą Pedagogų poreikio prognozavimo rezultatų apžvalgą prognozuojama, kad 2023–2024 mokslo metais truks 438 mokytojų, dirbančių pagal ikimokyklinio ugdymo programą, ir 81 mokytojų, dirbančių pagal priešmokyklinio ugdymo programą. Šių mokytojų poreikis yra didelis ir ateityje toks išliks ne tik dėl numatomo didėjančio šias ugdymo įstaigas lankančių vaikų skaičiaus, bet ir dėl dabar dirbančių asmenų pasitraukimo iš darbo, sukakus socialinio draudimo senatvės pensijos amžiui ar dėl kitų priežasčių. Atsižvelgiant į mokytojų, dirbančių pagal ikimokyklinio ir (arba) priešmokyklinio ugdymo programas, trūkumą, neturėtų būti kuriamos teisinės prielaidos, turinčios neigiamos įtakos mokytojų pareigybės patrauklumui.
- Siūlomas reglamentavimas neatitiktų teisingo apmokėjimo už darbą principo, nes už tą patį darbą (fizinį ugdymą) mokytojui ir fizinio ugdymo mokytojui būtų nustatytos skirtingos darbo apmokėjimo sąlygos: fizinio ugdymo mokytojas, dirbantis 28 val. per savaitę, gautų tokį patį atlygį kaip mokytojas, dirbantis 36 val. per savaitę (t. y. fizinio ugdymo mokytojo atlygis už vieną darbo valandą būtų 28,6 proc. didesnis nei mokytojo, dirbančio pagal ikimokyklinio ir (arba) priešmokyklinio ugdymo programas).
- Šiuo metu meninio ugdymo mokytojams sureglamentuotos darbo apmokėjimo sąlygos yra keistinos. Atsižvelgiant į tai, nuo 2021 m. keičiant Įstatymą, palaipsniui yra siekiama sumažinti darbo apmokėjimo sąlygų netolygumus tarp mokytojų (įskaitant meninio ugdymo mokytojus), taip pat pagalbos mokiniui specialistų, dirbančių su skirtingų ugdymo programų mokiniais ar skirtingose ugdymo įstaigose, ir suvienodinti jų darbo laiko normas, kad visiems mokytojams ir pagalbos mokiniui specialistams būtų nustatytas 36 val. per savaitę darbo laikas. Darbo laikas, kuris nesiekia 36 val. per savaitę, yra ilginamas ne didesniais tempais, nei yra didinamas darbo užmokestis, kad nesumažėtų atlygis, tenkantis vienai valandai, ir nepablogėtų nustatytos darbuotojų darbo apmokėjimo sąlygos.

Atitiktis Vyriausybės programai. Tiesiogiai Vyriausybės programos nuostatų neįgyvendina.

Derinimas. Projektas suderintas su Finansų ministerija, Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Teisingumo ministerija. Projektas svarstytas 2022 m. rugsėjo 27 d. tarpinstituciniame pasitarime (institucijos pastabų nepateikė) ir patikslintas pagal Vyriausybės kanceliarijos Socialinės politikos grupės pateiktas pastabas ir pasiūlymus. Teisės grupė patikslintam Projektui pastabų neturi.

Dalykinio vertinimo išvada. Siūlome *Projektą svarstyti Vyriausybės posėdžio A dalyje.*

Socialinės politikos grupės patarėja

Aistė Zedelytė – Kaminskė

tel. +370 5 2098741, el.p. aiste.zedelyte@lr.lt